

Suvestinė redakcija nuo 2022-04-08 iki 2022-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. 55-1049, i. k. 0941010ISTA0001-533

Nauja įstatymo redakcija nuo 2008-10-01:

Nr. X-1722, 2008-09-15, Žin., 2008, Nr. 113-4290 (2008-10-01), atitaisymas skelbtas: Žin., 2011, Nr. 45

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIETOS SAVIVALDOS
ĮSTATYMAS**

1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – skatinti ir plėtoti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato savivaldybių institucijų sudarymo ir veiklos tvarką įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) ir Europos vietos savivaldos chartijos nuostatas, apibrėžia vietos savivaldos principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybės tarybos nario statusą, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Savivaldybė** – įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurio bendruomenė turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų išrinktą savivaldybės tarybą, kuri sudaro jai atskaitingas vykdomąją ir kitas savivaldybės institucijas ir įstaigas įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ir savivaldybės tarybos sprendimams tiesiogiai įgyvendinti. Savivaldybė yra viešasis juridinis asmuo.

2. **Vietos savivalda** – įstatymo nustatyto valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų bendruomenės, kuri turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, savitvarka ir savaveiksmiškumas pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją.

3. **Savivaldybės institucijos** – už savivaldos teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais atsakingos institucijos:

1) savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, kuriai vadovauja Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo (toliau – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas) nustatyta tvarka vienmandatėje rinkimų apygardoje tiesiogiai išrinktas savivaldybės tarybos narys – savivaldybės meras (toliau – meras). Meras yra savivaldybės vadovas, vykdamas šiose ir kituose įstatymuose nustatytus įgaliojimus;

2) savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos) – savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (pavaduotojai) (kai ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiama (steigiamos) ir kai šiai (šioms) pareigybei (pareigybėms) suteikiami vykdomosios institucijos įgaliojimai), turintys viešojo administravimo teises ir pareigas;

4. **Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba** – subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-1631, 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18921

5. **Savivaldybės centralizuota vidaus audito tarnyba** – savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, įsteigtas vidaus auditui atlikti savivaldybės administracijoje, savivaldybės

2. Kolegijos narių skaičius, darbo tvarka, posėdžių organizavimo tvarka nustatyta reglamente.
3. Kolegija yra savivaldybės tarybos patariamasis organas.
4. Kolegija paprastai nagrinėja šiuos klausimus:
 - 1) analizuoja savivaldybės teritorijoje esančių valstybės institucijų padalinių veiklą, teikia siūlymus savivaldybės tarybai dėl šių padalinių veiklos gerinimo ir jų vadovų išklauso;
 - 2) svarsto ir teikia siūlymus dėl savivaldybės strateginio planavimo dokumentų rengimo;
 - 3) numato savivaldybės tarybos narių mokymo prioritetus (kiekvienais metais);
 - 4) svarsto klausimus dėl savivaldybės tarybos ir mero sekretoriato sudarymo arba mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo (jeigu sekretoriatas nesudaromas) valstybės tarnautojų pareigybių steigimo ir jų skaičiaus nustatymo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XII-460, 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 79-3981 (2013-07-23)

Nr. XII-967, 2014-06-26, paskelbta TAR 2014-07-11, i. k. 2014-10138

18 straipsnis. Nuostatos dėl teisės aktų sustabdymo, panaikinimo, apskundimo

1. Savivaldybės tarybos priimtus teisės aktus gali sustabdyti, pakeisti ar panaikinti pati savivaldybės taryba. Kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti pagal kompetenciją savivaldybės taryba. Savivaldybės administracijos direktorius ar kiti savivaldybės viešojo administravimo subjektai savo priimtus teisės aktus gali sustabdyti ir juos pakeisti ar panaikinti. Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pagal kompetenciją priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti jis pats arba savivaldybės administracijos direktorius.

2. Bet kuri šio straipsnio 1 dalyje nurodyta savivaldybės institucija, panaikinusi kito savivaldybės viešojo administravimo subjekto norminį administracinį teisės aktą, priteikęs perduoda klausimą iš naujo nagrinėti tam pačiam administravimo subjektui, kurio aktas panaikintas, arba pati jį išnagrinėja ir priima tuo klausimu norminį administracinį teisės aktą, arba pripažįsta, kad tokio akto priimti nereikia.

3. Savivaldybių institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimti administraciniai teisės aktai gali būti skundžiami teismui.

19 straipsnis. Meras, mero pavaduotojas

1. Meras renkamas tiesiogiai savivaldybės tarybos įgaliojimų laikui. Kai šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka mero įgaliojimai nutrūksta prieš terminą, rengiami nauji mero rinkimai. Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui iš tarybos narių mero siūlymu skiria vieną ar kelis mero pavaduotojus. Didžiausias galimas savivaldybės mero pavaduotojų skaičius nustatomas atsižvelgiant į savivaldybės tarybos narių skaičių. Savivaldybėje, kurios tarybą sudaro 41 ir daugiau tarybos narių, gali būti steigiamos ne daugiau kaip trys savivaldybės mero pavaduotojo pareigybės; savivaldybėje, kurios tarybą sudaro 27–31 tarybos narys, gali būti steigiamos ne daugiau kaip dvi savivaldybės mero pavaduotojo pareigybės; kitose savivaldybėse gali būti steigiamos ne daugiau kaip viena savivaldybės mero pavaduotojo pareigybė. Meru ir mero pavaduotojais gali būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai. Savivaldybės taryba mero siūlymu gali nuspręsti, kad mero pavaduotojas pareigas atlieka visuomeniniais pagrindais. Mero pavaduotojas skiriamas slaptu balsavimu. Laikoma, kad mero pavaduotojas paskirtas, jeigu už jo kandidatūrą balsavo visų savivaldybės tarybos narių dauguma. Mero pareigas laikinai eina savivaldybės tarybos posėdyje dalyvaujančių tarybos narių balsų dauguma išrinktas savivaldybės tarybos narys, kai:

1) meras dėl laikinojo nedarbingumo ar kitų pateisinamų priežasčių laikinai, ne daugiau kaip šimtą dvidešimt kalendorinių dienų, negali eiti savo pareigų ir nėra paskirtas mero pavaduotojas;

2) Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka rinkimai vienmandatėje rinkimų apygardoje pripažįstami negaliojančiais ir skelbiami pakartotiniai rinkimai;

3) meras netenka savivaldybės tarybos nario mandato šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Mero pavaduotojas prieš terminą netenka savo įgaliojimų savivaldybės tarybos sprendimu, jeigu už tai balsuoja visų savivaldybės tarybos narių dauguma:

1) Vyriausybės siūlymu už įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimus, dėl kurių padaryta esminės žalos valstybės ar savivaldybės interesams ir nuosavybei;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. XIV-143, 2020-12-23, paskelbta TAR 2021-01-07, i. k. 2021-00265

2) kai dėl laikinojo nedarbingumo nedarba daugiau kaip šimtą dvidešimt kalendorinių dienų iš eilės arba daugiau kaip šimtą keturiasdešimt dienų per paskutinius dvylika mėnesių;

3) kai pateikia atsistatydinimo prašymą.

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. 110-4163, i. k. 1061100NUTA00000978

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO IR LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO
METODIKOS PATVIRTINIMO

2006 m. spalio 10 d. Nr. 978
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 33 straipsnio 3 dalimi, 34 straipsnio 7 dalimi ir įgyvendindama Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo 12 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. 389, 2016-04-20, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10430

Nr. 620, 2019-06-19, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10406

1. Patvirtinti Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodiką (pridedama).
2. Nustatyti, kad Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta šiuo nutarimu, netaikoma finansuojant ilgalaikę socialinę globą senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia, likusiems be tėvų globos vaikams, pradėjusiems ją gauti apskričių viršininkų socialinių paslaugų įstaigose iki 2007 m. sausio 1 dienos.
3. Pavesti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai parengti ir iki 2006 m. lapkričio 1 d. patvirtinti socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvus.
4. Šis nutarimas įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 dienos.

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS KIRKILAS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO IR LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO METODIKA

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. 389, 2016-04-20, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10430

1. Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika (toliau – ši Metodika) reglamentuoja socialinių paslaugų pagal atskiras socialinių paslaugų rūšis finansavimą ir lėšų socialinėms paslaugoms apskaičiavimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. 620, 2019-06-19, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10406

2. Ši Metodika taikoma finansuoti toms socialinėms paslaugoms, kurias planuoja, skiria, poreikį asmeniui (šeimai) nustato savivaldybė ir kurių teikimas yra finansuojamas iš savivaldybės biudžeto ar savivaldybės biudžetui skiriamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų socialinėms paslaugoms organizuoti.

3. Šioje Metodikoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose socialines paslaugas, apibrėžtas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. 389, 2016-04-20, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10430

II. SKYRIUS BENDRŲJŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ IR SOCIALINĖS PRIEŽIŪROS FINANSAVIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. 389, 2016-04-20, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10430

4. Bendrosios socialinės paslaugos ir socialinė priežiūra senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims ir jų šeimoms finansuojamos iš lėšų, nurodytų Socialinių paslaugų įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. 620, 2019-06-19, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10406

Nr. 779, 2020-07-08, paskelbta TAR 2020-07-13, i. k. 2020-15603

5. Socialinė priežiūra šeimoms, vaikų dienos socialinė priežiūra finansuojama iš lėšų, nurodytų Socialinių paslaugų įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. 620, 2019-06-19, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10406

Nr. 779, 2020-07-08, paskelbta TAR 2020-07-13, i. k. 2020-15603

6. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos socialinei priežiūrai šeimoms teikti savivaldybėms skiriamos socialinių darbuotojų, teikiančių socialinę priežiūrą šeimoms, pareigybėms finansuoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. 620, 2019-06-19, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10406

7. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis socialinių darbuotojų, teikiančių socialinę priežiūrą šeimoms, pareigybėms finansuoti metams apskaičiuojamas pagal Specialių

Nr. 389, 2016-04-20, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10430

20. Perkamų (parduodamų) ar finansuojamų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kainą savivaldybės ir socialinių paslaugų įstaigos nustato derindamos ją su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ar socialinės globos įstaigos dalininkais (savininkais) ir atsižvelgdamos į bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros organizavimo išlaidas, socialinių paslaugų teikimo savivaldybės teritorijoje ypatumus ir šių išlaidų efektyvų panaudojimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. 730, 2007-07-11, Žin., 2007, Nr. 80-3247 (2007-07-19), i. k. 1071100NUTA00000730

Nr. 682, 2010-06-02, Žin., 2010, Nr. 65-3244 (2010-06-05), i. k. 1101100NUTA00000682

21. Socialinės globos kainą socialinės globos įstaigos, išskyrus šeimynas, nustato pagal šios Metodikos 22 punkte nurodytas lėšų dalis, derindamos ją su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ar socialinės globos įstaigos dalininkais (savininkais), su socialinę globą perkančiomis ar finansuojančiomis savivaldybėmis ir atsižvelgdamos į socialinės globos organizavimo išlaidas ir šių išlaidų efektyvų panaudojimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. 730, 2007-07-11, Žin., 2007, Nr. 80-3247 (2007-07-19), i. k. 1071100NUTA00000730

Nr. 799, 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 90-3869 (2009-07-30), i. k. 1091100NUTA00000799

Nr. 682, 2010-06-02, Žin., 2010, Nr. 65-3244 (2010-06-05), i. k. 1101100NUTA00000682

21¹. Likusio be tėvų globos vaiko socialinė globa šeimynoje finansuojama pagal formulę:

$$SG = \frac{((vg+tp)*n)+(IP*d)}{n}$$

Šioje formulėje:

SG – lėšos likusio be tėvų globos vaiko socialinei globai šeimynoje finansuoti;

vg – vaiko globos (rūpybos) išmoka;

tp – vaiko globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas;

n – globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius;

IP – šeimynos dalyvio išlaikymo pajamos;

d – šeimynos dalyvių skaičius.

Savivaldybės administracijos ir šeimynos susitarimu savivaldybė gali skirti ir kitą finansinę ir materialinę paramą šeimynai.

Papildyta punktu:

Nr. 682, 2010-06-02, Žin., 2010, Nr. 65-3244 (2010-06-05), i. k. 1101100NUTA00000682

Punkto pakeitimai:

Nr. 307, 2012-03-21, Žin., 2012, Nr. 35-1713 (2012-03-24), i. k. 1121100NUTA00000307

22. Perkamos (parduodamos) ar finansuojamos socialinės globos kainą sudaro:

22.1. bendroji socialinės globos lėšų dalis (BLD);

22.2. kintamoji socialinės globos lėšų dalis (KLD).

23. Bendroji socialinės globos lėšų dalis yra pastovi visoms socialinės globos rūšims.

24. Kintamoji socialinės globos lėšų dalis kinta, ir tai priklauso nuo socialinės globos rūšies ir socialinės globos gavėjų grupės.

25. Bendrąją socialinės globos lėšų dalį sudaro šios išlaidos:

25.1. socialinių paslaugų įstaigos administracinio, ūkinio ir aptarnaujančiojo personalo darbo užmokestis, valstybinio socialinio draudimo įmokos, darbdavių socialinė parama pinigais, kvalifikacijos kėlimo ir komandiruočių išlaidos;

Punkto pakeitimai:

Nr. 307, 2012-03-21, Žin., 2012, Nr. 35-1713 (2012-03-24), i. k. 1121100NUTA00000307